

AXBOROT TEXNOLOGIYALARI VA DUNYOQ INQILOBI.

*Zikirillayeva Iroda Komilovna**Qarshi Shahar 30-maktab o'qituvchisi*

Annotatsiya: Ushbu raqamli asrda axborot texnologiyalari (IT) hayotimizning ajralmas qismiga aylandi. Muloqot qilish usulimizdan tortib ishlash uslubimizgacha IT insoniyat hayotining barcha jabhalarida inqilob qildi. Bu endi shunchaki vosita emas; bu jismoniy shaxslar, korxonalar va hukumatlar uchun zaruratga aylandi.

Kalit so'zlar: Sun'iy intellekt, infratuzilmalar, tarmoqlar, muloqot.

Axborot texnologiyalari axborotni qayta ishlash va saqlash uchun kompyuterlar, dasturiy ta'minot, tarmoqlar va elektron tizimlardan foydalanishni anglatadi. U sun'iy intellekt (AI), bulutli hisoblash, katta ma'lumotlar tahlili, kiberxavfsizlik va boshqalar kabi turli texnologiyalarni o'z ichiga oladi. Ushbu texnologiyalar nafaqat hayotimizni osonlashtirdi, balki global miqyosda sanoat va iqtisodiyotlarni ham o'zgartirdi. IT ning eng muhim ta'sirlaridan biri aloqada ko'rish mumkin. Smartfonlar va internetning paydo bo'lishi dunyoning barcha burchaklaridagi odamlarni bog'ladi. Ijtimoiy media platformalari bizga g'oyalarni baham ko'rish, do'stlar va oila a'zolari bilan bog'lanish va hattoki biznesni targ'ib qilish vositalarini taqdim etdi. Ma'lumotlar endi bizning qo'limizda bo'lib, hozirgi voqealar va global tendentsiyalardan xabardor bo'lish imkonini beradi.

Biznes sharoitida IT o'sish va samaradorlik uchun yangi imkoniyatlar ochdi. Endi kompaniyalar katta hajmdagi ma'lumotlarni bulutda xavfsiz saqlashlari va dunyoning istalgan nuqtasidan foydalanishlari mumkin. Bu real vaqt rejimidagi tushunchalar asosida qaror qabul qilish jarayonlarini yaxshilashga olib keldi. Bundan tashqari, sun'iy intellekt orqali avtomatlashtirish takrorlanuvchi vazifalarni soddalashtirdi va turli sohalarda mahsuldorlikni oshirdi.

Bundan tashqari, IT tibbiy xizmat ko'rsatuvchi provayderlar o'rtasida bemor ma'lumotlarini xavfsiz almashish imkonini beruvchi elektron sog'liqni saqlash yozuvlarini (EHR) joriy etish orqali sog'liqni saqlash xizmatlarida inqilob qildi. Ushbu uzluksiz almashinuv diagnostika aniqligini oshiradi va tibbiy xatolarni kamaytiradi. So'nggi paytlarda telemeditsina ham keng tarqalgan, chunki odamlar videokonferentsaloqa vositalaridan foydalangan holda shifokorlarga masofadan murojaat qilishlari mumkin.

Kiberxavfsizlik - bu raqamli davrda e'tibordan chetda qoldirib bo'lmaydigan ITning yana bir muhim jihati. Texnologiya jadal rivojlanib borar ekan, kibertahdidlar ham ortib bormoqda. Maxfiy ma'lumotlarni xakerlardan himoya qilish va maxfiylikni ta'minlash eng muhim masalaga aylandi. IT mutaxassislari doimiy ravishda shaxsiy va

tashkiliy ma'lumotlarni himoya qilish uchun mustahkam xavfsizlik choralarini ishlab chiqadi va amalga oshiradi.

Axborot texnologiyalari nafaqat kundalik hayotimizni o'zgartirdi, balki ta'limga ham katta ta'sir ko'rsatdi. An'anaviy sinf xonalari o'rnini onlayn o'quv platformalari egalladi, bu esa o'quvchilarga dunyoning istalgan nuqtasidan ta'lim resurslaridan foydalanish imkonini beradi. Elektron ta'lim ilgari geografik yoki moliyaviy cheklovlarga duch kelgan shaxslar uchun ta'limni yanada qulayroq qildi.

Oldinga nazar tashlaydigan bo'lsak, IT ning kelajagi istiqbolli ko'rinadi. Blokcheyn, virtual haqiqat (VR) va narsalar interneti (IoT) kabi rivojlanayotgan texnologiyalar keyingi rivojlanish uchun ulkan salohiyatga ega. Masalan, blokcheyn shaffof va xavfsiz tranzaksiyalarni ta'minlash orqali sanoatni inqilob qilishi mumkin, VR esa o'yin va trening simulyatsiyasi kabi turli sohalarda ajoyib tajribalarni taklif qilishi mumkin.

Xulosa qilib aytganda, axborot texnologiyalari hayotimizning ajralmas qismiga aylandi. Bu bizning muloqot qilish, ishlash, o'rganish va hatto sog'liqni saqlash xizmatlarini olish usullarini o'zgartirdi. Texnologiya misli ko'rilmagan sur'atda rivojlanishda davom etar ekan, jismoniy shaxslar va tashkilotlar uchun AT keltiradigan imtiyozlarni moslashtirish va qabul qilish juda muhimdir. Axborot texnologiyalari o'zining tobora kengayib borayotgan imkoniyatlari bilan, shubhasiz, bugungi kunda biz yashayotgan dunyoni shakllantirmoqda va kelajakda ham shunday qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. R. Evangelista *et al.* [Innovation, employment and skills in services. Firm and sectoral evidence](#) Structural Change and Economic Dynamics (2003) M. Miozzo *et al.*
2. [Internationalisation of services: a technological perspective](#) Technological Forecasting and Social Change (2001)
3. M. Piva *et al.* [The skill bias effect of technological and organisational change: evidence and policy implications](#) Research Policy (2005)
4. D. Acemoglu Technical change, inequality and the labour market Journal of Economic Literature (2002)
5. J. Addison *et al.* Technology, employment and wages Labour (2001)